

Jaarverslag
Wiardi Beckman Stichting
2010

Inhoud

Over de Wiardi Beckman Stichting

De WBS in 2010: de zwaartepunten

Voorbij de Derde Weg

* Het Kompas-project: de kwaliteit van onze samenleving

* Het Amsterdam Process

* De geschiedenis als inspiratiebron

* Eigentijdse sociaal-democratie en Jong WBS

De verkiezingen van 2010

Debatten, projecten en bijeenkomsten

Socialisme & Democratie

Werkgroepen

Organisatie en personeel

Publicaties van de stafleden van de Wiardi Beckman Stichting

Beschikbare publicaties van de Wiardi Beckman Stichting

Over de Wiardi Beckman Stichting

De Wiardi Beckman Stichting, het wetenschappelijk bureau van de Partij van de Arbeid, fungeert als schakel tussen de wereld van de wetenschap en de Nederlandse sociaal-democratie. Ze draagt door studie en analyse bij aan de vernieuwing van programma's en beleid van de PvdA en is een vrijplaats voor debat over de koers van de sociaal-democratie.

Een onafhankelijke positie van het bureau is voor een geslaagde functie-uitoefening onontbeerlijk. Dit sluit ondersteunend werk voor de PvdA evenwel allerminst uit (zoals het schrijven van discussienota's voor partijcongressen, bijdragen aan de voorbereiding van verkiezingsprogramma's, advisering van PvdA-politici).

De WBS heeft een kleine staf van betaalde medewerkers. Ze is, als netwerkorganisatie, in belangrijke mate aangewezen op een breed netwerk van mensen, werkzaam aan universiteiten, in maatschappelijke organisaties en het openbaar bestuur.

Wat zijn de werkzaamheden van de stichting?

De stichting voert haar doelstellingen op uiteenlopende manieren uit. Ze organiseert over tal van politiek-maatschappelijke thema's seminars en conferenties, ze ondersteunt een aantal vaste werkgroepen en gesprekskringen, ze onderhoudt intensieve banden met centrum-linkse zusterorganisaties in en buiten Europa, en publiceert boeken, rapporten en andere uitgaven. Vaste uitgaven zijn het eigen maandblad *Socialisme & Democratie* en het *WBS Jaarboek*. Aan de Universiteit van Amsterdam beschikt de WBS over de Dr. J.M. den Uyl-leerstoel.

Hoe wordt de WBS gefinancierd?

De WBS ontvangt overheidssubsidie, gekoppeld aan het aantal Tweede-Kamerzetels van de PvdA, en financiële steun van de PvdA zelf. Daarnaast steunen vele individuele PvdA-leden en andere sympathisanten de WBS door middel van een jaarlijkse gift of donatie. De WBS ontving zes hogere donaties: 2x €500,00, 2x €1.000,00, 2x €5.000,00.

Het bestuur van de WBS wordt uitgeoefend door een curatorium, benoemd door het bestuur van de PvdA. De directeur van de WBS is adviserend lid van het partijbestuur en van het strategisch beraad van de PvdA.

De WBS in 2010: de zwaartepunten

Afsluiting van een tijdperk

In de afgelopen twee decennia speelde de sociaal-democratie een belangrijke rol als regeringspartij in een groot aantal landen van Europa. Zij beleefde - na een lange en moeizame oppositieperiode in de jaren tachtig - een 'magical return', zoals de titel van een WBS-uitgave uit 1998 luidde. Ook in de VS slaagden de Democraten erin met de verkiezing van Clinton in 1994 een einde te maken aan het langdurige machtsoverwicht van de Republikeinen. Het ideologisch zwaartepunt van het herstel van links lag in de Angelsaksische wereld. De *Third Way*, een door Tony Giddens gemunte term in zijn gelijknamige boek, werd het politieke program waartoe ook andere sociaal-democratische partijen zich onvermijdelijk gingen verhouden. Een program gericht op openheid van links voor de ontwikkelingen in het bedrijfsleven, op hervormingen in de publieke sector door de introductie van marktwerking, deregulering en nieuwe managementmethoden ('reinventing government'), en op de omvorming van de welvaartsstaat in een activerende verzorgingsstaat. Overigens werd deze richting weliswaar globaal door vele sociaal-democratische partijen gevolgd, maar toch in grote nationale verscheidenheid vorm gegeven. In de aan deze ontwikkeling gewijde publicatie van de WBS uit 2000 wordt dan ook nadrukkelijk gesproken van 'multiple third ways'.

Niet in alle Europese landen duurde deze derde sociaal-democratische golf - na de eerste van de wederopbouw en de tweede van de 'lange' jaren zeventig - even lang of besloeg zij dezelfde jaren. Maar het einde van de regeringsperiode van New Labour, in 2010, kan wel beschouwd worden als het slotakkoord van de derde weg-politiek. Dat werd overigens een slotakkoord in mineur, omdat het gepaard ging met sterke electorale verliezen van de sociaal-democratische partijen - zoals bleek bij de Europese verkiezingen in 2009 en belangrijke nationale verkiezingen (Duitsland, Nederland, Engeland, Zweden) in 2010. In een aantal landen was de electorale neergang al eerder ingezet, zoals in Nederland waar in 2002 en 2006 de PvdA forse verkiezingsnederlagen leed. Internationaal markeren de jaren 2009/2010 het begin van een periode van reflectie in sociaal-democratische kring: wat ging er mis en wat hebben de sociaal-democratische partijen verkeerd gedaan om juist na de ineensstorting van het internationale financiële systeem en het schijnbare failliet van het neo-liberalisme electoraal zo slecht te scoren? Vormde het programma van de derde weg, met zijn aanpassing aan de neo-liberale mainstream van economische wetenschap en beleidsfilosofie, niet een onderdeel van het probleem? Had centrum-links de krachten van een ontketend kapitalisme niet grondig onderschat? En het contact met de traditionele achterban niet verwaarloosd en verloren? Heeft het derde weg paradigma niet het zicht belemmerd op de nieuwe cultuurpolitieke scheidslijnen die rond vraagstukken als migratie en Europa de samenleving zijn gaan verdelen?

Begin 2010 maakte - toen nog - minister van Financiën Wouter Bos de balans van dit tijdperk op in zijn Den Uyl-lezing, getiteld *De Derde Weg Voorbij*. Zelf spreekt hij van een 'begripvolle herwaardering'. Een kernpassage daaruit luidt: 'Mijn stelling is dat veel Derde Weggers, en met hen veel politici van andere politieke stromingen, de dynamiek van de markt in combinatie met globalisering hebben onderschat. Ze waren vast oprecht de overtuiging toegedaan dat de markt te temmen viel en een "servant of society" kon zijn. Dat nu bleek maar al te vaak ijdele hoop. Het is met name de combinatie van deregulering en globalisering en de ten gevolge daarvan scherp toenemende concurrentie van de laatste decennia geweest waardoor het kapitalisme van gezicht is veranderd.'

De Wiardi Beckman Stichting was vanaf een vroeg stadium betrokken bij het internationale debat over de derde weg. Binnen de stichting bestond sympathie voor het vernieuwingsstreven, maar bleef ook reserve en kritische distantie bestaan ten aanzien van belangrijke kernelementen van het derde weg program. Het scherpst werden die wellicht verwoord in *Links, rechts en de vooruitgang* (2004) van toenmalig directeur Paul Kalma.

Ook in Engeland wordt inmiddels de balans van deze periode opgemaakt. De Britse denktank - en vaste samenwerkingspartner van de WBS - Policy Network (PN) maakte in 2009 een eerste analyse in *Beyond New Labour. The future of social democracy in Britain*. In december van dat jaar

publiceerde PN vervolgens *The Politics of Evasion*, een buitengewoon kritische analyse van het onvermogen van centrum-links om de erosie van de eigen positie onder ogen te zien. Daarin wordt overigens een duidelijk verband gelegd met de positie van de Democraten in de VS: 'This idea of the politics of evasion was first developed by two leading exponents of American progressive liberalism, William Galston and Elaine Kamarck. They used the phrase to sum up what in their eyes had been the repeated refusal of Democrats in the United States to face up to the dramatic loss of confidence in their party among voters, resulting in successive presidential election defeats. Too many Americans had come to see the Democrats as inattentive to their economic interests, indifferent if not hostile to their moral sentiments, and ineffective in defence of their national security.' Dit was nog vóór het dramatische verlies van Labour bij de verkiezingen van 2010. Die werden door PN geanalyseerd in *Southern Discomfort Again*. Daarin wordt vooral aandacht besteed aan de zwakke positie van Labour onder bepaalde delen van het middenklasse-electoraat. De conclusie is helder: de strategie en het beleid van de jaren negentig voldoen niet meer. Tony Giddens evalueerde de New Labour-periode in een ook in *S&D* afgedrukt artikel onder de titel 'De opkomst en ondergang van New Labour'. Naast waardering voor het beleid van New Labour kraakt hij ook een paar kritische noten: 'New Labour als zodanig is ter ziele en het is hoog tijd deze term van ons af te schudden. [...] Een fundamentele herbezinning is nodig en een nieuw arsenaal aan politiek gereedschap moet ontworpen worden.'

Hoe verder?

'Beyond New Labour'; 'De Derde Weg Voorbij': er wordt duidelijk een tijdperk afgesloten. De kernvraag is: hoe verder? Hoe verder, niet alleen in het licht van de erfenis van de derde weg, maar ook in het licht van de huidige politieke en economische omstandigheden - sterk wantrouwen in de klassieke volkspartijen, een ernstig gederailleerde financiële sector, zwaar budgetair weer, en een stevige populistische grondstroom - en in het licht van grote uitdagingen in de nabije toekomst - op het gebied van energie en klimaat, bijvoorbeeld, verschuiving van internationale economische verhoudingen, veranderende demografie en het omstreden Europees project.

De vraag 'hoe verder' vormde de leidraad voor het programma van de Wiardi Beckman Stichting in 2010 - en zal dat ook in 2011 nog zijn. Twee projecten stonden en staan daarbij centraal:

1. Het zogenaamde *Amsterdam Process*, een samenwerkingsverband van sociaal-democratisch georiënteerde denktanks, wetenschappers, politici en beleidsadviseurs met als centrum het Britse Policy Network en de Wiardi Beckman Stichting, dat beoogt, voorbij de Derde Weg, de Europese sociaal-democratie nieuw leven in te blazen; en
2. Het Kompas-project, waarin een denktank van een twintigtal wetenschappers in WBS-verband een tweetal studies voorbereidt over de stemmingen in het electoraat en de koers van de sociaal-democratie in Nederland, onder het motto 'Van waarde. Sociaal-democratie voor de eenentwintigste eeuw'.

Daarnaast boorde de WBS ook nieuwe groepen en andere inspiratiebronnen aan om tot een nieuwe positiebepaling van de sociaal-democratie te komen. Allereerst is daar de route van de revitalisering van het lokaal bestuur en de ontwikkeling van een nieuw wethouderssocialisme, gestimuleerd door het jaarboek van de WBS uit 2009, *Lokale politiek als laboratorium. In de voetsporen van Wibaut en Drees*. In de tweede plaats volgt de WBS het spoor terug door de sociaal-democratische traditie op te zoeken en toegankelijk te maken - in dit verslagjaar met een tweetal historische publicaties: *De rode canon. Een geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie in 32 verhalen*; en *Onszelf blijven. H.B. Wiardi Beckman. Baanbreker van de moderne sociaaldemocratie*. Ten derde stimuleert de WBS de ideeënontwikkeling van een nieuwe generatie en biedt deze een plaats in het wetenschappelijk werk ten behoeve van de sociaal-democratie.

De voortgang van deze en andere projecten werd dit jaar onverwacht onderbroken door de val van het kabinet-Balkenende IV en de daarop volgende Tweede-Kamerverkiezingen. Daardoor werden tijdelijk andere accenten noodzakelijk.

Het programma van de WBS beperkte zich bovendien niet tot de hier beschreven activiteiten. Individuele stafleden droegen in diverse nationale en internationale fora bij aan het debat over de beginselen, electorale positie en koers van de PvdA en de sociaal-democratie, brachten adviezen uit aan de Partij van de Arbeid en publiceerden in of gaven interviews aan kranten en weekbladen. De WBS belegde een aantal kleinere conferenties over actuele vraagstukken en organiseerde debatten op de website van de stichting over brandende kwesties. Het maandblad van de WBS, *Socialisme & Democratie*, besteedde aandacht aan voor de sociaal-democratie relevante politieke thema's. De WBS werkgroepen, tenslotte, organiseerden een groot aantal bijeenkomsten op hun eigen terrein.

In 2010 publiceerde de WBS twee boeken:

- Karin van Leeuwen, Marijn Molema en Ilse Raaijmakers (red.), *De rode canon. Een geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie in 32 verhalen*, Wiardi Beckman Stichting, Den Haag 2010
- Frans Becker, Menno Hurenkamp en Paul Scheffer (red.), *Onszelf blijven. H.B. Wiardi Beckman, baanbreker van de moderne sociaal-democratie*, Jaarboek van de Wiardi Beckman Stichting 2010, Bert Bakker, Amsterdam 2011.

Voorbij de derde weg

Het Kompas-project: de kwaliteit van onze samenleving

Tussen het tamelijk abstracte beginselprogramma van de Partij van de Arbeid en het beleid van alledag bestaat op dit moment onvoldoende verbinding. Ook de commissie-Vreeman, die de verkiezingsuitslag van 2006 analyseerde, constateerde dit programmatisch tekort. De WBS heeft daarom een twintigtal wetenschappers, onder leiding van de directeur van de WBS en curator Felix Rottenberg, in het leven geroepen om een politieke visie te formuleren die beide verbindt en richting kan geven aan politieke afwegingen en besluitvorming. Een visie, die een *new narrative* oplevert voor de sociaal-democratie. De werkgroep is in dit verslagjaar met vaste regelmaat bijeen geweest en heeft aan de hand van inleidingen en notities diepgaand over een aantal kernthema's gesproken. In de loop van 2011 zal de werkgroep betrokken zijn bij een reeks programmatische verkenningen in het maandblad *Socialisme & Democratie*. Zij zal begin 2012 rapporteren.

Daarnaast wordt het werk van de groep gecompleteerd door een onderzoek onder een tiental maatschappelijke groepen aan de hand van intensieve interviews met mensen over hun aspiraties, zorgen en opvattingen over hun toekomst, de samenleving en de politiek. Ook het resultaat van dit interviewproject zal begin 2012 worden gepresenteerd.

Het Amsterdam Process

Het werk van de Wiardi Beckman Stichting wordt gekenmerkt door intensieve internationale contacten. De onder druk staande positie van de sociaal-democratie, van het 'progressief project' als geheel, dan wel van de klassieke middenpartijen van het centrum, is in talrijke landen een veelbesproken onderwerp. Allerlei internationale en transnationale netwerken – in het verband van de Europese Unie of daarbuiten -, werden opgezet om over deze gemeenschappelijke uitdagingen van gedachten te wisselen en om tot progressieve (beleids)oplossingen te komen. Thema's die centraal staan zijn: globalisering en het nieuwe wereldwijde financieel kapitalisme; de klimaatcrisis; de fragmentatie van het naorlogs partijstelsel; de gevolgen van individualisering, kennissamenleving en migratie; buitenlands-politieke en Europese samenwerking e.d.

De WBS werkt in het bijzonder samen met de Duitse Friedrich Ebert Stiftung, het Britse Policy Network, de Vlaamse Gerrit Kreveld Stichting, die *Samenleving en Politiek* uitgeeft, en met de in Brussel gevestigde FEPS, Foundation for European Progressive Studies, maar ook is er regelmatig contact met collega-instituten uit de Verenigde Staten (The Center for American Progress), Spanje, Frankrijk en Scandinavië.

Centraal in de samenwerking op internationaal niveau staat het 'Amsterdam Process. The ideological renewal of European Social Democracy - A new revisionism for the 21st century', een in 2009 gestart samenwerkingsproject van Policy Network en de WBS. Het brengt voor een periode van twee jaar een groep denktanks, wetenschappers, politici en politieke adviseurs bijeen voor een ambitieus project van reflectie op de belangrijkste politieke vraagstukken en dilemma's waarmee de sociaal-democratie wordt geconfronteerd. Het programma wordt georganiseerd rond een reeks conferenties in Europese hoofdsteden in 2010 en 2011, waar telkens een thema centraal zal staan: 'The new political economy', 'Identity, community and the politics of culture', 'Improving welfare in times of budget constraints', 'Global governance, internationalism and the EU as political projects'. Daarnaast wordt aandacht besteed aan meer strategische vraagstukken: 'Campaigning and communication', 'Coalition building and progressive alliances in a fragmented and polarized political space', en 'A new narrative and political language for social democracy in the 21st century'.

René Cuperus en Pim Paulusma vormen de Nederlandse leiding van dit project en bereiden de conferenties voor vanuit de WBS, samen met de staf van de internationale denktank Policy Network en telkens een denktank uit het 'gastland' waar de conferentie wordt georganiseerd. Op de websites van Policy Network en de WBS verschijnen steeds achtergrondbijdragen en worden de conferentie-papers en verslagen gepubliceerd. Het programma zal uitmonden in een gemeenschappelijke publicatie van beide instituten. Een eerste, tussentijdse boekpublicatie is voorzien voor medio 2011, met als titel *Ideas, principles and strategies for a new social democracy*, onder redactie van Olaf Cramme, Patrick Diamond en Tobias Dürr. René Cuperus en Mark Elchardus leveren daarvoor een bijdrage over sociale cohesie, cultuur en immigratie.

Op 30 juni en 1 juli 2010 vond de aftrap plaats van de serie Amsterdam Process-conferenties, in het Bethaniën Klooster in Amsterdam, onder het motto: 'Revitalising social democracy & progressive politics'. Op deze conferentie werd allereerst de balans opgemaakt van de verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk, Nederland en België. Voorts stonden drie thema's centraal: 'Wat heeft de sociaal-democratie te bieden in tijden van crisis en bezuinigingen?', 'Wat is de betekenis van het begrip progressief in deze tijd, en welke progressieve allianties zijn mogelijk?' en 'De sociaal-democratie als brede volksbeweging'.

Bijdragen werden geleverd door onder meer Martin Kettle, Claes de Vreese, Anthony Giddens, Matthias Machnig, Pierre Moscovici, Wolfgang Merkel, Liam Byrne, Raymond Johansen, Christine Antorini, Lodewijk Asscher, Wouter Bos, Monika Sie, Olaf Cramme, Frans Becker, Catherine de Vries, Patrick Diamond en René Cuperus. Frans Becker en René Cuperus schreven voor deze conferentie *Innovating Social Democracy - Houdini-style*.

Op 2 en 3 december 2010 vond een volgende bijeenkomst plaats in Madrid, met als titel: 'Delivering a credible progressive economy. Why does the centre-left struggle for economic competence?' Centraal stond het perspectief op een nieuwe (post-derde weg) sociaal-democratische economische politiek onder condities van ernstige financiële beperkingen. Heeft links op het vlak van de financiële politiek een geloofwaardigheidsprobleem? Is er een onderscheidend links economisch program? Welk type financiële politiek zou de sociaal-democratie moeten voorstaan? Is een nieuwe industriepolitiek gewenst en mogelijk? Welke verhouding moet de sociaal-democratie zoeken tot het bedrijfsleven? Hoe organiseert de sociaal-democratie steun voor haar politiek onder de burgers?

Over deze kwesties debatteerde een select gezelschap economen, politici, journalisten en beleidsadviseurs in het Casa Palacio Atocha, in het centrum van Madrid, waar de Spaanse denktank Fundación Ideas als gastheer optrad. Bijdragen werden geleverd door Jesús Caldera, Olaf Cramme, Liam Byrne, Rick van der Ploeg, Andrés Ortega, Andrew Gamble, Pär Nuder, José Tavares, Anke van Hassel, David Rueda, Carmen De Paz, Hans Schenk, Javier Vallés, Luis Arroyo, Frans Becker en Carlos Arenillas. De leiding van de bijeenkomst was in handen van René Cuperus, Patrick Diamond, Carlos Mulas en Roger Liddle. Een speciale bijdrage werd geleverd door de Spaanse minister van Industrie, Handel en Toerisme, Miguel Sebastian. Frans Becker schreef voor deze conferentie een paper over *Social-democracy in the aftermath of the financial crisis*. De papers van de Amsterdam Process-bijeenkomsten worden gebundeld tot documenten, die uiteindelijk eind 2011 moeten leiden tot een attractieve nieuwe programmatische plaatsbepaling van de Europese sociaal-democratie.

De geschiedenis als inspiratiebron: De Rode Canon en Wiardi Beckman

In tijden van onzekerheid kan een hernieuwde kennismaking met de eigen traditie bijdragen aan het zelfbewustzijn en inspiratie bieden voor een koers in de toekomst - al kunnen zelden directe lessen uit het verleden getrokken worden en al is de traditie niet een vaststaand gegeven. De behoefte aan een nieuwe kijk op het verleden doet zich te meer voelen na een periode, waarin het historisch bewustzijn in de sociaal-democratie op de achtergrond is geraakt. Zoals voor de Nederlandse geschiedenis en tal van steden en maatschappelijke sectoren de canon een nieuw middel is geworden

om de eigen traditie opnieuw te ontdekken en toegankelijk te maken voor nieuwe generaties, zo heeft ook de Werkgroep Geschiedenis van de WBS deze vorm gekozen om de geschiedenis van de sociaal-democratie opnieuw vorm te geven.

Onder de redactie van drie promovendi, Karin van Leeuwen, Marijn Molema en Ilse Raaijmakers en met behulp van een groot aantal auteurs en beeldredacteur Tom Plat is een rode canon ontstaan in 32 verhalen. Over hun motief schrijven de redacteurs: 'Niet alleen het heden, maar ook het verleden is constant in beweging. Die beweging wordt soms veroorzaakt door de hedendaagse woelingen: nieuwe uitdagingen, zoals de multiculturele samenleving of de economische crisis, vragen om een nieuwe kijk op vergelijkbare gebeurtenissen in het verleden. Ook nieuw historisch onderzoek verandert onze blik op het verleden. In het geval van de sociaal-democratische geschiedenis zijn beide ingrediënten aanwezig. Het turbulente begin van de 21e eeuw, dat ook de sociaal-democratie voor nieuwe vragen en uitdagingen stelt, roept om hernieuwde kennis over "waar we vandaan komen". Nieuw onderzoek toont bovendien aan dat de bestaande kennis over dat verleden nodig moet worden aangevuld en uitgebreid.'

Zij maakten een canon om een groot publiek te kunnen bereiken, zowel via de website-versie (www.wbs.nl/rodecanon) als via de gedrukte versie. Het aantrekkelijke van een canon is bovendien het beeldend karakter ervan: bij elk venster hoort een afbeelding. 'Een canon vertelt een geschiedenis niet alleen in tekst, maar ook in beeld. Beelden zijn in het proces van historische beeldvorming een belangrijke factor. De visualisatie van het complexe verleden kan met een afbeelding verduidelijkt worden. Beelden zijn bovendien vaak zelf als historische bron te gebruiken. Het beeldmateriaal ondersteunt daarom niet alleen de tekst, maar vertelt ook zelf een verhaal.'

Vanzelfsprekend realiseren zij zich ook de beperkingen van de canon als historische formule. Deze kan immers niet een volledige of definitieve geschiedenis van de sociaal-democratie geven. Geschiedenis is per definitie een discussie zonder eind. De internet-versie biedt de mogelijkheid om deze discussie te voeren, de teksten bij te stellen en de gepresenteerde versie aan te vullen met een of meer nieuwe vensters.

Ook het WBS jaarboek, *Onszelf blijven*, H.B. Wiardi Beckman, baanbreker van de moderne sociaaldemocratie, volgt het spoor terug. De redactie besloot om de editie van 2010 te wijden aan het werk van Wiardi Beckman - mede in het licht van het 65-jarig bestaan van de stichting in februari 2011. Het jaarboek rolde in december 2010 van de persen, maar werd pas in februari 2011 op een publieksbijeenkomst gepresenteerd. Het bevat teksten van Wiardi Beckman, inleidingen van Marijke Halbertsma-Wiardi Beckman en van Frans Becker en Menno Hurenkamp, en een slotwoord van gastredacteur Paul Scheffer.

Wiardi Beckman maakte deel uit van een nieuwe generatie sociaal-democraten in het Interbellum die streefden naar een grondige vernieuwing van het socialisme en het doorbreken van het isolement van de SDAP in de nationale politiek. Als sociaal-democratisch journalist en politicus - en in het bijzonder als secretaris van de beginselprogramma-commissie van 1937 - werd Wiardi Beckman de baanbreker van de moderne sociaal-democratie. Zijn opvattingen over de democratie, over de grondslag van ons partijstelsel en over socialisme en nationale gedachte legden het fundament voor de naoorlogse Partij van de Arbeid. Wat de vooroorlogse partijleider Albarda niet meer kon en de naoorlogse partijleider Drees misschien niet gelukt zou zijn, deed Beckman: de sociaal-democratische beweging scharen achter een programma dat van een klassenpartij een volkspartij maakte. In *Onszelf blijven* is een selectie opgenomen van zijn geschriften en redevoeringen over deze thema's: de vernieuwing van het socialisme, socialisme en democratie, partijstelsel en doorbraak en over de nationale gedachte.

Toen de oorlog uitbrak aarzelde Beckman geen moment. Hij had zich al eerder gemeld voor mobilisatie, maar met de Duitse invasie werd zijn voornemen pas uitgevoerd. Hij meldde zich bij de afdeling operaties van de Generale Staf, die belast was met het opstellen van de legerberichten. Hij droeg bij aan het schrijven van de capitulatieverklaring van generaal Winkelman en voerde namens

hem het woord bij de herdenking van de gevallen soldaten bij de Grebbeberg. Na de capitulatie was hij verzetsstrijder van het eerste moment. Bij een poging om - op verzoek van koningin Wilhelmina en minister-president Gerbrandy - naar Londen over te steken werd hij in januari 1942 gearresteerd door de Duitsers. Een lijdensweg volgde via Scheveningen, Amersfoort, Vught, Haaren, Natzweiler naar Dachau, waar Beckman op 15 maart 1945 aan de vlektyfus bezweek. Hij was in die jaren een bron van geestelijke en morele kracht voor zijn medegevangenen geweest. Ed. Hoornik, medegevangene in Dachau, sloot zijn ooggetuigenverslag over de laatste dagen van Beckman - in *Het Vrije Volk* van 31 mei 1945 - af met de volgende zin: 'Niet om de ideologie, die hij aanhing, noch om de overtuiging die hij beleed, was hij ons aller vriend, maar om zijn zielskracht, die ons sterkte, zijn karaktervastheid en oprechte handelwijze, die eerbied afdwong, en om zijn talent en kennis, die ons verrijkten.'

Zijn artikelen en voordrachten bieden nog steeds inspiratie voor de hedendaagse sociaal-democratie, die na de pragmatische derde weg-periode opnieuw op zoek is naar een vaste koers. Maar ook op andere wijze biedt Beckman inspiratie. Zoals Berts Vuijsje in zijn recensie van *Onszelf blijven* schreef: 'Een helderer les valt volgens mij te trekken uit de moed en standvastigheid waarmee Wiardi Beckman in onvergelijkbaar veel moeilijker omstandigheden vasthield aan zijn morele beginselen. "Het beginsel van rechtsgelijkheid van alle burgers, ongeacht maatschappelijke welstand of ras, zal men nooit kunnen loslaten in een organisatie van het openbaar bestel, die nog Nederlands wil heten", schrijft hij in het titelstuk van de bundel, dat hij 4 maanden na de Duitse inval publiceerde. "In ons volkskarakter treft een opmerkelijk zuiver gevoel voor rechtvaardigheid en recht. Daden of praktijken, die mensen of mensengroepen onrecht berokkenen, vinden voor het volksgeweten geen genade." Je zou Job Cohen dezelfde overtuigingskracht toewensen.' (*Binnenlands Bestuur*, 26 maart 2011, 45)

Eigentijdse sociaal-democratie en Jong WBS

De Wiardi Beckman Stichting streeft ernaar de ideeënontwikkeling van een nieuwe generatie te stimuleren en deze een plaats te bieden in het wetenschappelijk werk ten behoeve van de sociaal-democratie. In de eerste plaats heeft zich een groep jonge academici gevormd - de **Werkgroep Sociaal-Democratisch Gedachtegoed** - onder voorzitterschap van Rutger Claassen en Adriaan van Veldhuizen. Het doel van de werkgroep is de politiek-theoretische grondslagen van de hedendaagse sociaal-democratie opnieuw te doordenken en waar nodig te herformuleren. De leden bespreken gezamenlijk kernteksten uit de sociaal-democratische traditie en teksten van hedendaagse politiek-theoretici en filosofen. Zij beogen over hun bevindingen te publiceren in WBS-verband en benutten de opbrengst van de gespreksgroep voorts in de verschillende WBS-activiteiten waaraan zij deelnemen. De werkgroep komt een maal in de zes weken bijeen. In dit verslagjaar werden de volgende thema's aan de orde gesteld:

- * modernisering van de sociaal-democratie, aan de hand van teksten van Tony Judt, Rutger Claassen, Paul Kalma en de Friedrich Ebert Stiftung;
- * democratie en democratisering, aan de hand van teksten van Joop den Uyl, Nadia Urbinati en Mark E. Warren, Paul Kalma, Frank Hendriks, Ewald Engelen en Monika Sie Dhian Ho, en Bart Tromp;
- * de rol van emoties en framing in de politiek, aan de hand van teksten van George Marcus (*The sentimental citizen. Emotion in Democratic Politics*) en Drew Westen (*The Political brain. The role of emotion in deciding the fate of the nation*);
- * conservatisme, aan de hand van teksten van Bart Jan Spruyt en Michiel Visser, Sam Tanenhaus, J.A.A. van Doorn, Thierry Baudet en Michiel Visser, en Wout Cornelissen.

Het academisch jaar werd afgesloten met speeches door werkgroepleden waarin zij gebruik maakten van de in de loop van het jaar verworven inzichten.

In het academisch jaar 2010-2011 staat kapitalismekritiek centraal. De volgende thema's kwamen aan de orde:

- * vooroorlogse kapitalismekritiek, aan de hand van teksten van Henriëtte Roland-Holst, H. Gerhard, F. van der Goes, Pieter Jelles Troelstra, Karl Marx, en Ferdinand Domela Nieuwenhuis;
- * naoorlogse kapitalismekritiek, aan de hand van teksten van Karl Polanyi, John Kenneth Galbraith, Friedrich Hayek, Fred Hirsch, en Gerald Cohen;
- * neoliberalisme, aan de hand van teksten van Milton Friedman, Hans Achterhuis, Frans Becker, Michel Foucault, en Philip Mirowski.

Een tweede initiatief betreft **Jong WBS**: een ontmoetingplaats voor studenten en pas afgestudeerden in WBS-verband, waar wetenschap en politiek elkaar ontmoeten en over maatschappelijke en politieke kwesties wordt gedebatteerd. Jong WBS werd in gang gezet door Ranjith Clemminck en Remmert van Haften en kan gezien worden als de Nederlandse variant van de Young Fabians in Engeland. In het afgelopen jaar organiseerde Jong WBS een aantal evenementen:

Politiek diner: de val van het kabinet met Felix Rottenberg (25 februari 2010)

In De Balie spraken de leden van Jong WBS met Felix Rottenberg onder het genot van een driegangendiner over onder andere de val van het kabinet over de missie in Uruzgan.

Masterclass: de onrendabelen met Marcel van Dam (11 maart 2010)

Met Marcel van Dam hadden zij een geanimeerde discussie over zijn recent verschenen boek *Niemand's land* en de daarop geïnspireerde documentaire *De onrendabelen*. Volgens Van Dam heeft de PvdA onder Paars definitief de verkeerde wissel gekozen en kan de sociaal-democratie alleen nog worden gered door helemaal opnieuw te beginnen.

Masterclass: de toekomst van de overlegeconomie met Alexander Rinnooy Kan (8 juni 2010)

Het poldermodel staat onder toenemende druk van buiten, maar het mislukken van het AOW-overleg toonde aan dat ook de sociale partners zelf niet altijd meer bereid zijn om er met elkaar uit te komen. De leden van Jong WBS voerden tal van bezwaren tegen de overlegeconomie aan, maar de SER-voorzitter wist ze deskundig en charmant te pareren dan wel te ontwijken.

Openingsbijeenkomst met Monika Sie (6 oktober 2010)

Jong WBS opende het nieuwe jaar met een bijeenkomst in het pand van de Wiardi Beckman Stichting in Den Haag. Monika Sie, directeur van de WBS, wijdde de Jong WBS-ers in in de wondere wereld van de wetenschappelijke bureaus, en vertelde hen meer over de werkzaamheden van de WBS. Het nieuwe bestuur stelde zich voor en lichtte haar plannen voor het komende jaar toe.

Masterclass: conservatief denken en de sociaaldemocratie met René Cuperus (24 november 2010)

Naar aanleiding van zijn boek *De wereldburger bestaat niet* gingen de leden van Jong WBS met René Cuperus in gesprek over de linkse elite die haar binding met de burger zou zijn kwijtgeraakt. Cuperus vroeg zich openlijk af of het nog wel mogelijk is om de lagere en hogere middenklasse duurzaam te blijven verenigen. In een 'social democracy of fear' (Tony Judt) zag hij geen oplossing.

De verkiezingen van 2010

Besluitvorming over de verlenging van Nederlandse deelname aan de missie in Uruzgan leidde tot de val van het kabinet Balkenende. Met het oog op de daaropvolgende verkiezingen werd een versnelde procedure nodig om een verkiezingsprogramma voor de PvdA op te stellen. De directeur van de WBS was lid van de programmacommissie die onder leiding van Hans Kamps het programma schreef.

Vanuit de WBS werden bovendien adviezen gegeven over de invulling van het programma, onder meer over de oorzaken en gevolgen van de financiële crisis en een sociaal-democratisch perspectief op een post-crisis politiek. De Werkgroepen Zorg en Arbeid van de WBS voorzagen de programcommissie eveneens van uitgebreid advies. Voorts werden enkele kleine bijeenkomsten gewijd aan bespreking van deelthema's uit het program.

Bij de presentatie van het verkiezingsprogramma riep Job Cohen alle partijen op om over hun eigen schaduw heen te springen, teneinde 'zonder taboes vooraf, in korte tijd te komen tot een langjarig Nationaal Democratie Akkoord'. Op 9 mei organiseerde de WBS een strategische werkconferentie over dit thema, waar bleek dat de diagnoses en aanbevelingen ook in sociaal-democratische kring uiteenlopen. Op de WBS-site volgde een forumdebat; het zomernummer van *Socialisme & Democratie* was, onder het motto 'Denken over democratie. Ingangen en uitwegen' geheel gewijd aan dit thema, met bijdragen van binnen en buiten de Partij van de Arbeid.

Voorafgaand aan de verkiezingen vroeg de redactie van *Socialisme & Democratie* aan een klein maar gevarieerd gezelschap: 'Met zijn streven naar een bestuurlijke en maatschappelijke cultuuromslag blijkt Cohen mensen van binnen en buiten de PvdA te kunnen engageren. Wat zou u hem, vanuit uw specifieke kennis en ervaring, willen meegeven aan inhoudelijke overwegingen en praktische adviezen?' Dit initiatief resulteerde in een editie 'Brieven aan Job Cohen' van Piet de Rooy, Marcia Luyten, Gerard de Vries, Hans Schenk, Jan Gruiters, Jannet Vaessen, Jurre van den Berg, Loes Knotter, Maarten van Rossem en Abdelkader Benali.

De val van het kabinet vormde voorts aanleiding tot bespiegelingen in *Socialisme & Democratie* van J.Th.J. van den Berg over de verhouding tussen christen- en sociaal-democraten, en van Frans Becker en René Cuperus over mogelijkheid en wenselijkheid van linkse samenwerking. Van den Berg keek in het oktober/november nummer terug op de kabinetsformatie, waarin hij vaststelde dat de PvdA bij de formatie niet alleen verre van geliefd was, maar ook verre van onmisbaar. Becker en Cuperus analyseerden de verkiezingsuitslag op verzoek van de Friedrich Ebert Stiftung voor een internationaal publiek: *Politics in a fragmented society. The 2010 elections in the Netherlands*.

In september nam Monika Sie het initiatief om met de directeuren van de wetenschappelijke bureaus van D66, GroenLinks en de SP van gedachten te wisselen over gedeelde uitgangspunten voor de linkse/progressieve partijen en mogelijkheden voor nadere samenwerking.

Debatten, projecten en bijeenkomsten

Ter bespreking van een aantal urgente politiek-maatschappelijke vraagstukken met politici van de Partij van de Arbeid enerzijds en onderzoekers en experts uit de wereld van de wetenschap anderzijds, organiseerde de WBS een serie **strategische werkconferenties**.

De eerste van de serie 2010 vond plaats op 9 mei over het 'Nationaal Democratie Akkoord'. Op 3 juli volgde een werkconferentie over de omvang en de mogelijke invulling van de overheidsbezuinigingen. Bas Jacobs, Arie van der Hek, Freek Keppels en Paul de Beer leidden het thema in.

Op 28 augustus werd de jaarlijkse strategische werkconferentie over 'Waarden en kiezers' gehouden: de politiek-wetenschappelijke aftrap van het nieuwe politieke jaar. Een gezelschap van dertig politici en wetenschappers besprak de operationalisering van sociaal-democratische waarden in tijden van maatschappelijke onvrede en zwaar financieel weer - en in het licht van een komende oppositieperiode tegenover de CDA-VVD kabinet met PVV gedoogsteun. Monika Sie, Gerard de Vries, Frans Timmermans, Jeroen Dijsselbloem en Farid Azarkan traden op als inleiders.

Dit verslagjaar startte de WBS met het **Forum debat op de WBS website**. Het eerste debat volgde op de publicatie van *Ill fares the land* van Tony Judt. Het debat kreeg een internationaal gehalte door bijdragen van Ernst Hillebrand (Friedrich Ebert Stiftung) en Tobias Dür (Das Progressive Zentrum).

De laatste liet het debat in vertaling ook op de site van Das Progressive Zentrum verschijnen. Overige bijdragen werden geleverd door Willem Witteveen, Robert Kloosterman, Liesbeth Levy, Frans Timmermans, Ewald Engelen, Hans Wansink, René Cuperus, Bertus Mulder, Rutger Claassen, Arjen Berkvens, Leen Jonker, John Huige, Léon Boer en Chris Peeters. Het debat is integraal te vinden op www.wbs.nl, evenals de overige Forum debatten uit dit verslagjaar.

Het volgende debat, Reflecties op onze democratie, ontbrandde aan het voornemen te komen tot een Nationaal Democratie Akkoord. Bijdragen werden geleverd door Noortje Thijssen, Monika Sie Dhian Ho, Matthijs Rooduijn, Willem Witteveen, Renske Doorenspleet, Roel in 't Veld, Pierre Heijnen, J.Th.J. van den Berg, Frans Becker, Ed van Thijn en Adriaan van Veldhuizen.

Aan het debat over De toekomst van de euro leverden André Szász, Henk van Houtum en Esther-Mirjam Sent, Paul Tang en Arie van der Hek een bijdrage. Ook De rode canon werd onderwerp van een Forum discussie, waarbij bezoekers de gelegenheid kregen om een venster aan de canon toe te voegen. De laatste discussie in dit verslagjaar stond in het teken van Ronald Plasterk's Bart Tromp-lezing over kunstbeleid, met als titel 'Hoe guur is het klimaat?'. Bijdragen werden geleverd door Rutger Claassen, Adriaan van Veldhuizen en Liesbeth Levy.

In vervolg op de publicatie van het WBS jaarboek over lokale politiek in 2009 is er een kleine tour langs enkele plaatsen gemaakt die centraal stonden in het boek. Zo heeft Ruud Vreeman de Bertus Bolk-lezing in Hengelo gegeven gebaseerd op zijn bijdrage aan het boek. Daarnaast verzorgden Frans Becker en Simon Kool een presentatie van de foto's en hoofdthema's van het boek tijdens 'de nacht van de arbeid', een groots opgezet festival in de verbouwde DRU-fabriek in Ulft in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen.

In dit verslagjaar werden twee projecten ter hand genomen, die in 2011 zullen uitmonden in **boekpublicaties**. Bertus Mulder bereidt een publicatie voor over het sociaal-democratisch denken over arbeid aan de hand van toonaangevende sociaal-democraten op dit terrein (Troelstra, Sternheim, Drees, Poppe, Kok). De WBS zal als mede-uitgever betrokken zijn bij deze uitgave en treedt op als gesprekspartner en redacteur voor Mulder.

WBS-fellow Paul de Beer bereidt - in samenwerking met Monika Sie - een rapport voor over de gevolgen van de financieel-economische crisis voor de overheidsfinanciën. Op basis van hun eerste bevindingen redigeerden zij twee themablokken in *Socialisme & Democratie* in de aanloop naar de publicatie op 1 april van de zogenaamde Heroverwegingsrapporten van de ambtelijke werkgroepen die het kabinet adviseren ('Naschokken van de crisis. Wie betaalt de rekening?' en 'Een nieuwe balans. Bakens voor een progressieve koers'). In verband met de vroegtijdige val van het kabinet en de verkiezingscampagne is besloten om het rapport later te publiceren (voorjaar 2011) en uit te breiden naar een sociaal-democratisch perspectief op de totstandkoming en verdeling van de economische groei, ofwel op de economische politiek en de overheidsfinanciën.

Cultuur, architectuur en politiek - toen en nu.

In de jaren dertig bracht een groep idealistische Bouwkundestudenten binnen de Delftsche Afdeling Bouwkunde van de Technische Hoogeschool een discussie op gang over architectuur. Een van hen was Jan Albarda, zoon van de SDAP-voorman Willem Albarda. Aan het werk van Jan Albarda en [De Groep van Delft](#) werd in 2010 een manifestatie, een tentoonstelling en een boek gewijd. Op 17 juni jl organiseerde Frans Becker namens de WBS een debatavond over politiek, architectuur en cultuur - toen en nu, met lezingen van Peter Jan Knegtman, Flip Bool en Ineke Hulshoff. De lezingen van Knegtman en Bool zijn integraal te lezen op de website van de WBS.

Naast het 'Amsterdam Process' waren medewerkers van en namens de WBS actief betrokken bij een aantal andere **internationale activiteiten en evenementen**.

- * Op 14 januari organiseerde de WBS een werkbezoek voor de staf en enkele geïnteresseerde wetenschappers aan de instellingen van de Europese Unie in Brussel, mede in het kader van het project over de financiële crisis. In de ochtend werd bij de denktank FEPS van de partij van de Europese sociaal-democraten van gedachten gewisseld met Karl Lannoo van de denktank CEPS, en Matthieu Maulle van FEPS over een adequate reactie op de financiële crisis. Tijdens de lunch in het Europese Parlement gaf PES-voorzitter Rasmussen zijn analyse van de uitslag van de Europese verkiezingen en schetste hij de strategie voor de Europese sociaal-democraten, gevolgd door een discussie met onder andere de Nederlandse delegatieleider Thijs Berman. In de middag werd een reeks hoorzittingen in het Europees Parlement bijgewoond over de financiële crisis. De dag werd afgesloten met een diner in de ambtswoning van permanent vertegenwoordiger bij de EU Tom de Bruijn, waar met hem werd gesproken over de gevolgen van het verdrag van Lissabon, de dreigende eurocrisis, en de reactie op de financiële crisis.
- * Op 19 februari waren René Cuperus en Pim Paulusma getuige van het laatste premiersoptreden van Gordon Brown op de *Progressive Governance* partijleidersconferentie in Londen (verslag hiervan in *Socialisme & Democratie* van maart 2010).
- * Van 12 tot 14 maart nam Pim Paulusma op uitnodiging van de Brusselse denktank FEPS deel aan een bijeenkomst van het Young Academics Network, Wenen.
- * Op 21 april nam René Cuperus (samen met André Krouwel) deel aan een paneldiscussie in Antwerpen bij de boekpresentatie van *De basis spreekt*, een onderzoek van de Vlaamse politicologen Patrick Vander Weijden en Koen Abt naar de leden, mandatarissen en kiezers van sp.a.
- * Van 1 tot 3 juni bezocht René Cuperus de denktank van President Obama, Center for American Progress voor de internationale conferentie 'Where now for progressive politics?' in Washington, over veranderingen in demografie en waarden.
- * Van 6 tot 8 juni bezocht René Cuperus de conferentie 'Democracy and the Good Society', georganiseerd door de Friedrich Ebert Stiftung in Turkije en het Britse Compass, in Istanbul. Hij hield daar de inleiding 'How to respond to the demographic schizophrenia of the Left?'
- * Op 8 juni nam Monika Sie deel aan de conferentie 'The Next Left', georganiseerd door de Europese denktank FEPS, voorgezeten door de voormalige Oostenrijkse Kansler Gusenbauer, waar zij een inleiding verzorgde over de actualiteit van onze kernwaarde solidariteit in de hedendaagse samenleving.
- * Van 9 tot 11 juli nam Pim Paulusma op uitnodiging van de Brusselse denktank FEPS deel aan een bijeenkomst van het Young Academics Network, Wenen.
- * Op 11 oktober hield René Cuperus een inleiding in Londen bij de presentatie van het Policy Network-onderzoeksrapport *Southern Discomfort Again*.
- * Van 29 oktober tot 1 november nam Pim Paulusma op uitnodiging van de Brusselse denktank FEPS deel aan een bijeenkomst van het Young Academics Network, Wenen.
- * Op 4 en 5 november was René Cuperus spreker op de conferentie 'The Age of Egoism' van de Kalevi Sorsa Foundation, de Finse zusterorganisatie van de WBS, in Helsinki.
- * Frans Becker en René Cuperus verzorgden inleidingen (zg. Impulsreferate) op de Duits-Nederlandse Conferentie in Den Haag op 8 november over coalitievorming en over populisme.
- * Op 18 en 19 november namen René Cuperus en Pim Paulusma deel aan een Vlaams-Nederlandse discussiebijeenkomst in Gent tussen sp.a en PvdA, samen met o.a. Lilianne Ploumen, Mark Elchardus, Kees Schuy en Paul Kalma.

Stafleden van de Wiardi Beckman Stichting verzorgden daarnaast een groot aantal **lezingen en discussiebijdragen**, werden geïnterviewd of traden op in radioprogramma's, verzorgden colleges en debatteerden in discussieprogramma's.

Socialisme & Democratie

Het maandblad van de WBS vormt al meer dan zestig jaar een brandpunt van sociaal-democratische theorievorming, maatschappijanalyse en kritische beschouwing over politiek en bestuur. Het beoogt het platform te zijn voor het politiek-wetenschappelijk debat in en rond de sociaal-democratie. In het afgelopen jaar verschenen acht afleveringen.

De volgende thema's stonden centraal:

- * De naschokken van de crisis: wie betaalt de rekening?, met bijdragen van Paul de Beer en Monika Sie Dhian Ho, Flip de Kam en Koen Caminada, Rutger Claassen, Bernard van Praag, Bart van Riel en Hans Kombrink
- * De val van Balkenende IV: hoe verder?, met bijdragen van J.Th.J. van den Berg, Frans Becker en René Cuperus
- * De Derde Weg voorbij: reacties op de Den Uyl-lezing van Wouter Bos door Wim Derksen en Sjoerd Keulen en Ronald Kroeze
- * Een nieuwe balans - Bouwstenen voor een progressieve koers, met bijdragen van Paul de Beer en Monika Sie Dhian Ho, Paul Tang, Romke van der Veen, Sadik Harchaoui en Rienk Janssens, Jan Rotmans, André van Hoorn en Esther-Mirjam Sent, Mark Elchardus en Theo Beckers
- * Een polemiek over Niemands land van Marcel van Dam, met bijdragen van Ed van Thijn, Romke van der Veen, Petra Stienen, Rutger Zwart en een nawoord van Van Dam
- * Brieven aan Job Cohen, met bijdragen van Piet de Rooy, Marcia Luyten, Gerard de Vries, Hans Schenk, Jan Gruiters, Jannet Vaessen, Jurre van den Berg, Loes Knotter, Maarten van Rossem en Abdelkader Benali.
- * Woonbeleid in Nederland - Fundamenten en zichtlijnen, met bijdragen van Wouter Beekers, Jos van der Lans, Leo Gerrichhuizen en Adri Duivesteijn
- * Denken over democratie - Ingangen en uitwegen, met bijdragen van Monika Sie Dhian Ho, Hans Engels, Rein Jan Hoekstra, Ed van Thijn, Arjan Vliegthart, Cees Veerman, Dick Pels, Willem Witteveen, Imrat Verhoeven, Jan Vis, Adriaan van Veldhuizen en Menno Hurenkamp.
- * Gouvernementeel populisme, met bijdragen van J.Th.J. van den Berg, Paul de Beer en Jeroen Dijsselbloem
- * Labour in de oppositie, met bijdragen van Anthony Giddens en Pim Paulusma
- * Hoe guur is het klimaat?, met bijdragen van Ronald Plasterk, Rutger Claassen, Adriaan van Veldhuizen en Liesbeth Levy
- * In antwoord op Martin Bosma, met bijdragen van Floris Cohen, Hans Wansink, Job van Amerongen, Ed van Thijn en Adriaan van Veldhuizen
- * Nederland in Afghanistan, met bijdragen van Margriet Drent en Nelleke van de Walle en Jan Gruiters.

Voorts verschenen artikelen over onder meer het nieuwe wethouderssocialisme, bezuinigingspolitiek met beleid, progressieve samenwerking, het middenbestuur, de gezondheidszorg, de verhouding tussen PvdA en FNV en hervorming van de overheid. In het decembernummer werden twee onbekende gedichten van J.W. Albarda gepubliceerd.

Redactie en redactieraad waren eind 2010 als volgt samengesteld:

Redactieraad: Kees Schuyt (voorzitter), Maurits Barendrecht, Marleen Janssen Groesbeek, Daniël Roos, Dominic Schrijer, Paul Tang, Willem Witteveen.

Redactie: Mare Faber (eindredacteur), Paul de Beer, Rutger Claassen, Liesbeth Levy, Marijke Linthorst, Annemarieke Nierop (bureauredacteur), Monika Sie Dhian Ho (voorzitter), en Adriaan van Veldhuizen.

Werkgroepen

Het karakter van de WBS als netwerkorganisatie komt onder meer tot uiting in de werkgroepen die rondom de stichting functioneren. Zij dienen als discussieforum voor experts uit de wereld van de wetenschap, maatschappelijke betrokkenen en politici; zij vormen evenzeer kanalen voor advisering aan volksvertegenwoordigers van de PvdA; en zij ondersteunen periodiek het programmatische werk van de partij (onder andere met adviezen aan de verkiezingsprogrammacommissie). In dit verslagjaar is deze netwerkstructuur uitgebreid en geconsolideerd; in de komende periode zal deze ontwikkeling worden voortgezet.

Werkgroep Geschiedenis

De WBS Werkgroep Geschiedenis bestaat uit Jacco Pekelder (voorzitter), Adriaan van Veldhuizen, Erie Tanja, Karin van Leeuwen, Marijn Molema, Frans Becker, Dennis Bos, Frank van As, Bram Mellink, Reinier Bijman, Anne Petterson, Emma Vos en Ilse Raaymakers. De werkgroep stelt het programma op en organiseert bijeenkomsten die open zijn voor publiek. Zij streeft ernaar de resultaten van de bijeenkomsten om te zetten in publicaties.

De publicatie van *De rode canon* vormde vanzelfsprekend een hoogtepunt van het jaar voor de buitengewoon actieve werkgroep van jonge historici die zich in de werkgroep hebben verenigd. Het eerste exemplaar van de rode canon werd op 22 oktober feestelijk aangeboden aan Job Cohen. Deze hield een lezing over de betekenis van de geschiedenis voor de huidige PvdA - te vinden in het oktober/november nummer van *Socialisme & Democratie*. Voorafgaand aan deze officiële aanbieding discussieerde de canon-redactie met historici en het publiek over het nut van de canon en de keuzes die zij bij het opstellen ervan heeft gemaakt. Susan Legêne, hoogleraar politieke geschiedenis aan de Vrije Universiteit en lid van de commissie Ontwikkeling Nederlandse Canon (2005-2007) en Martijn Kleppe, promovendus aan de Erasmus Universiteit en specialist op het gebied van iconfoto's, hielden een inleiding.

Op vrijdag 12 maart organiseerde de werkgroep Geschiedenis van de WBS een bijeenkomst over de biografie over Troelstra, *Politicus uit hartstocht* van Piet Hagen. Bram Stemerdink (oud-Tweede Kamerlid, staatssecretaris en minister voor de PvdA) besprak het internationale aspect van Troelstra's activiteiten. Adriaan van Veldhuizen (historisch onderzoeker Universiteit Leiden) schonk aandacht aan de partijcultuur in de SDAP en de persoonlijke verhoudingen tussen Troelstra en enkele partijgenoten. Erie Tanja (historisch onderzoeker Radboud Universiteit) sloot af met een inleiding over Troelstra als parlementair voorman van de SDAP. Tijdens een forumdiscussie onder leiding van Jacco Pekelder (historicus Universiteit Utrecht en voorzitter Werkgroep Geschiedenis) werd vervolgens van gedachten gewisseld over de betekenis van Troelstra voor de SDAP en de PvdA, met Paul Kalma (Tweede Kamerlid voor de PvdA), Hans Blom (emeritus hoogleraar Universiteit van Amsterdam) en Bertus Mulder (voorzitter PvdA gewest Fryslân).

Op vrijdag 4 juni organiseerde de werkgroep een drukbezochte middagconferentie in het Nationaal Archief in Den Haag over ontwikkelingssamenwerking in heden en verleden. Onder leiding van Peter Heintze, voorzitter van de Evert Vermeerstichting, werden inleidingen verzorgd door Peter Malcontent (Universiteit Utrecht), Jan Pronk (o.a. oud-minister voor ontwikkelingssamenwerking voor de PvdA), Thijs Berman (voorzitter PvdA Eurofractie) en John Jansen van Galen (journalist en schrijver), waarna discussie volgde met de zaal.

Werkgroep Economie

In de Werkgroep Economie treffen economen werkzaam in de politiek, de ambtelijke dienst, maatschappelijke organisaties en wetenschap elkaar om over economische en sociale kwesties te

debatteren. Voorzitter van de werkgroep is Leo Aarts. Namens de WBS zijn Frans Becker en Pim Paulusma betrokken bij de werkgroep, voor de Tweede-Kamerfractie van de PvdA is dat Ronald Plasterk.

De werkgroep kwam in 2010 twee maal bijeen. Op 16 maart besprak de werkgroep naar aanleiding van de CPB-ramingen die in dezelfde maand verschenen, over de gevolgen van de economische crisis, de vergrijzing en de noodzakelijk geachte bezuinigingen. Paul Tang verzorgde een inleiding over de hoofdlijnen en belangrijkste vragen met betrekking tot de economische vooruitzichten. Wouter Bos en Hans Kamps gaven hun visie vanuit de programmacommissie.

Op 9 november besprak de werkgroep de financieel-economische plannen van de nieuwe regeringscombinatie: Op welke pijlers zal de oppositie van de PvdA gebaseerd moeten zijn? Sweder van Wijnbergen leidde de discussie in, Ronald Plasterk berichtte over de opvattingen en dilemma's van de Tweede-Kamerfractie.

Werkgroep Staat en Burger

De werkgroep Staat en Burger wordt gevormd door wetenschappers op het gebied van het staatsrecht, de bestuurskunde en de politicologie enerzijds, en bestuurders en politici van de PvdA anderzijds. Zij bespreken vraagstukken op het gebied van democratie, openbaar bestuur en bestuurlijke vernieuwing. Voorzitter is J.Th.J. van den Berg. Vanuit de WBS zijn Frans Becker en Monika Sie Dhian Ho bij de werkgroep betrokken.

De werkgroep kwam dit jaar eenmaal bijeen, op 31 mei, om te spreken over de Heroverwegingen en de toekomst van het middenbestuur.

Werkgroep Partijpolitieke Processen

De Werkgroep Partijpolitieke Processen houdt zich bezig met de ontwikkeling van politieke partijen, het partijstelsel en de uitoefening van de politieke macht. Zij verenigt analisten en beschouwers uit de wereld van het openbaar bestuur, de politiek, de wetenschap, maatschappelijke organisaties en de journalistiek. Ruud Koole is voorzitter, Arie de Jong secretaris van de werkgroep. Vanuit de WBS zijn Frans Becker, René Cuperus en Monika Sie Dhian Ho (bij toerbeurt) bij de werkgroep betrokken.

De werkgroep kwam in 2010 zeven maal bijeen.

* Adri Duivesteijn sprak over zijn sociaal-democratische motivatie bij de vormgeving van ruimtelijke planning en inrichting; Wim Derksen trad op als coreferent.

* Pieter Nieuwenhuijsen en Philip van Praag analyseerden de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen

* Frans Timmermans gaf een analyse van de val van het kabinet-Balkenende IV over de kwestie Uruzgan

* André Krouwel besprak de uitslag van de Tweede-Kamerverkiezingen van 9 juni

* Ronald Plasterk gaf een overzicht van de kabinetsformatie, inclusief een terugblik op de verkiezingen

* Ruud Koole besprak de mogelijkheid en wenselijkheid van progressieve of linkse samenwerking

* Wouter Bos liet zijn licht schijnen over politiek leiderschap en de figuur van de politieke leider.

In alle gevallen volgde geanimeerde en intensieve discussie.

Werkgroep Electorale Processen

De WBS heeft een groep onafhankelijke electorale onderzoekers bijeengebracht die op de nodige afstand staan van de hitte van de dagelijkse politiek, om met enige regelmaat resultaten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van kiezersonderzoek en communicatie te bespreken in relatie tot de positionering van politieke partijen. Frans Becker en Monika Sie Dhian Ho zijn namens de WBS bij de werkgroep betrokken.

De werkgroep kwam dit jaar driemaal bijeen. De eerste bijeenkomst was gewijd aan de vooruitzichten bij de Tweede-Kamerverkiezingen van 2010; de tweede aan een grondige analyse van de uitslag van deze verkiezingen; de derde aan het perspectief van linkse of progressieve samenwerking vanuit electoraal perspectief.

Werkgroep Arbeid

De Werkgroep Arbeid verenigt een twintigtal deelnemers uit de wereld van de wetenschap, de vakbeweging, het bedrijfsleven en de politiek. Zij bespreken een breed scala van vraagstukken op het terrein van arbeid, zoals medezeggenschap, arbeidsverhoudingen op nationaal en bedrijfsniveau, arbeidsparticipatie en arbeidsmarkt, kwaliteit van de arbeid, sociale innovatie, de relatie tussen partij en vakbeweging en arbeid in de publieke sector. Bertus Mulder is voorzitter van de werkgroep, Mieke Groen secretaris. Namens de WBS is Monika Sie Dhian Ho betrokken bij de werkgroep.

In 2010 bracht de werkgroep advies uit aan de programmacommissie van de PvdA. Voorts kwam de werkgroep driemaal bijeen. Thema's van bespreking vormden:

- * flexibilisering en inrichting van de arbeidsmarkt, met inleidingen van Linde Gonggrijp, Mariette Pattijn en Erik Pentinga
- * het sociaal akkoord over de AOW en de pensioenen, met een inleiding van Roos Vermeij
- * de gevolgen van flexibilisering van de arbeid, met een inleiding van Cathelene Passchier (FNV) en Paul Kalma.

De werkgroep bereidt voor 2011 een publicatie voor over de positie van laaggeschoolden.

Werkgroep Zorg

In 2010 heeft de WBS de Werkgroep Zorg opgericht in verband met de hoge prioriteit die dit thema maatschappelijk en politiek heeft. Aan de werkgroep nemen wetenschappers, politici en ervaringsdeskundigen uit het veld deel. Voorzitter is Kim Putters, secretaris Wimar Bolhuis. Namens de WBS is Monika Sie Dhian Ho bij de werkgroep betrokken.

De werkgroep stelde een advies op voor de programmacommissie van de PvdA. Voorts kwam zij zes maal bijeen. Zij besprak de volgende onderwerpen:

- * Het gelijkheidsbeginsel in de zorg, ingeleid door Martin Buijsen
- * De kwaliteit van de zorg in verpleeg- en verzorgingstehuizen, ingeleid door Jopie Noren en Jan Hamel
- * Het concept-verkiezingsprogramma van de PvdA
- * Pauline Meurs verzorgde een inleiding over de belangrijkste politieke en maatschappelijke kwesties in de zorg en een mogelijke sociaal-democratische agenda op dit terrein.
- * 'Zorg thuis', ingeleid door Ad Poppelaars en Marijke Hempenius van de CG-raad.
- * 'Zorg in de wijk', ingeleid door André Louwen.

Organisatie en personeel



Curatorium en staf

Het curatorium van de WBS kwam in 2010 een maal bijeen en werd voorts enkele malen per mail geïnformeerd en geraadpleegd. Het boog zich over het werkplan en de activiteiten van de WBS, de financiële situatie en de begroting voor 2011 en de jaarrekening 2009. Door het vertrek van de voorzitter en enkele leden van het curatorium werden voorts voordrachten opgesteld voor een nieuwe voorzitter en enkele leden. Het partijbestuur van de PvdA keurde deze voordrachten goed.

Op 31 december bestond het curatorium van de WBS uit de volgende leden: Hans Boutellier, Lodewijk Asscher (voorzitter), Ruud Koole, Trude Maas, Ryclef Rienstra, Jouke de Vries, Marco Florijn (penningmeester) en Monika Sie Dhian Ho (secretaris).

Op 31 december bestond de staf van de WBS uit de volgende medewerkers:

Frans Becker, adjunct-directeur (35 uur)

René Cuperus, senior wetenschappelijk medewerker (35 uur)

Mare Faber, wetenschappelijk medewerker en eindredacteur van *Socialisme & Democratie* (28 uur)

Annemarieke Nierop, bureauredacteur van *Socialisme & Democratie* en redacteur van de WBS-website (28 uur)

Vera van Lingen, secretariaatsmedewerker (32 uur)

Monika Sie Dhian Ho, directeur (35 uur)

Pim Paulusma, junior wetenschappelijk medewerker (24. uur).

Als stagiair waren dit verslagjaar aan de WBS verbonden ter ondersteuning van werkgroepen, de website, de organisatie van conferenties, Jong WBS en voorbereiding van publicaties: Ksenia Turyeva, Menno Wouters, Marije Willems, Roel Hogervorst, Sacha Hogervorst, Niek Verkaik, Naomi Woltring, Pim Paulusma, Remmert van Haften, Ranjith Clemminck, Lena van der Leije, Sjoerd van der Zande en Tom Plat.

Jan Marinus Wiersma, Arie van der Hek, Paul de Beer, en Hans Wansink werden aangesteld als fellow van de WBS.

Frans Becker was vanaf oktober 2010 tot 1 februari 2011 als *fellow* verbonden aan het Zentrum für Niederlande Studien van de Wilhelm Universität Münster. Hij gaf een college over 'De jaren zeventig: een Duits-Nederlandse vergelijking'; de werkstukken die de studenten daarvoor schreven zijn te vinden op www.niederlandenet.de. Hij hield voorts een openbare voordracht onder de titel 'Vom Poldermodel zum Populismus. Die Niederlande als politisches Laboratorium', eveneens te

vinden op www.niederlandenet.de. Voorts werkte hij aan enkele WBS-projecten en aan een studie over politieke partijen en democratie.

De Dr. J.M. den Uyl-leerstoel

De Dr. J.M. den Uyl-leerstoel is ingesteld vanwege de Wiardi Beckman Stichting en is ondergebracht bij de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen en de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. De opdracht van de leerstoel heeft betrekking op 'de ontwikkelingen in het democratisch socialisme in relatie tot wetenschap en samenleving'. Jan Pronk, Ad Oele, Ed van Thijn en Ad Geelhoed vervulden eerder dit hoogleraarschap.

Het curatorium van de Den Uyl-leerstoel onder leiding van J.Th.J. van den Berg heeft een nieuwe voordracht voor de leerstoel voorbereid, die begin 2011 heeft geresulteerd in de benoeming van dr. Frank Vandenbroucke.

Financiën

Naast de overheidssubsidie en een bijdrage van de PvdA bestonden de inkomsten van de WBS uit particuliere donaties, die een aanzienlijke bijdrage aan het totale budget van de WBS uitmaken.

Website

De WBS-staf heeft met een extern aangezocht web-design bureau een reeks brainstorms gehouden over de mogelijkheden om via nieuwe media en een verbeterde website de zichtbaarheid en het bereik van de WBS-activiteiten te vergroten, de internationale netwerk- en debatfunctie van de WBS beter vorm te kunnen geven, ideeënuitswisseling binnen de WBS-netwerken te faciliteren, en input van derden voor het WBS-werk via de site mogelijk te maken. Dit leidde tot besluitvorming over aanpassing en vernieuwing van de website, die in 2011 gerealiseerd zal worden.

9. Publicaties van de stafleden van de Wiardi Beckman Stichting

Frans Becker

- Met Menno Hurenkamp, 'Op zoek naar een nieuw wethouderssocialisme', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr.1/2
- Met René Cuperus, 'Over links of door het midden?', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 3
- 'Twee "Londense" gedichten van J.W. Albarda', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 12
- Met Menno Hurenkamp en Paul Scheffer (red.), *Onszelf blijven. H.B. Wiardi Beckman, baanbreker van de moderne sociaal-democratie*, Jaarboek van de Wiardi Beckman Stichting 2010, Bert Bakker, Amsterdam 2011
- *Vom Poldermodel zum Populismus. Die Niederlande als politisches Laboratorium*, niederlandenet.de
- 'Om de kwaliteit van het bestaan', in: Karin van Leeuwen, Marijn Molema en Ilse Raaijmakers (red.), *De rode canon. Een geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie in 32 verhalen*, Wiardi Beckman Stichting, Den Haag 2010
- *Social-democracy in the aftermath of the financial crisis: a view from the Netherlands*, paper for the conference 'Delivering a credible progressive economy. Why does the centre-left struggle for economic competence?', Wiardi Beckman Stichting, Fundación Ideas en Policy Network, Madrid, 2/3 december 2010
- Met René Cuperus, 'Innovating Social Democracy - Houdini-style', in: *Internationale Politik und Gesellschaft* 4/2010; ook verschenen als *Sozialdemokratische Erneuerung in Houdini-Manier. Eine Perspektive der niederländischen* Partij van de Arbeid, Friedrich Ebert Stiftung, Internationale Politikanalyse, Oktober 2010
- Met René Cuperus, *Bridging and bonding on the left*, www.policy-network.net
- Met René Cuperus, 'Was lief schief? Wo geht's nach oben?', in: *Berliner Republik* 1/2010
- Met René Cuperus, 'Du Blues à la Soul? Expérience de la social-démocratie néerlandaise', in: *La Revue Socialiste* 39, 3/2010; ook verschenen als *Vom Blues zum Soul? Die Erfahrungen der Niederländischen Sozialdemokratie*, Projekt Linke Mitte, www.progressives-zentrum.org
- Met René Cuperus, *Politics in a fragmented society. The 2010 elections in the Netherlands*, Friedrich Ebert Stiftung, Internationale Politikanalyse, July 2010; ook geplaatst op www.policy-network.net
- 'Een agenda voor versterking van onze democratie', http://www.wbs.nl/forum/7/reflecties_op_onze_democratie/reactie/een_agenda_voor_versterking_van_onze_democratie#reactie
- Een bijdrage over de sociaal-mocratische visie op marktwerking in de publieke sector in NMagazine nr.2, juli 2010.

René Cuperus

- 'Verder na Kopenhagen [2]', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 1/2
- Met Pim Paulusma, 'De achilleshiel van het globalisme', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 3
- 'Schuivende Panelen', in: Karin van Leeuwen, Marijn Molema en Ilse Raaijmakers (red.), *De rode canon. Een geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie in 32 verhalen*, Wiardi Beckman Stichting, Den Haag 2010
- *Social-democratic blues. How to overcome the crisis of trust and social cohesion?*, paper for the conference 'Culture and politics in the age of egoism', Kalevi Sorsa Foundation/Feps, Helsinki, 4/5 november 2010

- 'Richt je op oorzaken van Wilders' succes', in: *de Volkskrant* 9 oktober 2010; dit artikel verscheen eveneens in *De Standaard*
- 'La Schizophrénie sociale de gauche: quelle réponse?', in: *Le Débat*, nr. 161, septembre/octobre 2010
- 'Gezocht: nieuwe generatie met lef' (bespreking Tony Judt's Het land is moe), *Vrij Nederland*, 5 juni 2010.
- 'Thilo Sarrazin: Duitslands verkeerde Fortuyn', in: *Vrij Nederland*, 11 september 2010
- 'Im Zeitalter der Angst' (die Tony Judt-Debatte), in: *Berliner Republik* 4/2010
- 'The Netherlands: a laboratory for political fragmentation', in: *The State of the Left*, www.policy-network.net, 9 december 2010
- 'Te dicht bij ons bed. Waarom hebben populistten zo'n hekel aan ontwikkelingssamenwerking?', in: *Internationale Samenwerking*, nummer 9, november 2010, p. 12-15.
- Met Frans Becker, 'Innovating Social Democracy - Houdini-style', in: *Internationale Politik und Gesellschaft* 4/2010; ook verschenen als *Sozialdemokratische Erneuerung in Houdini-Manier. Eine Perspektive der niederländischen* Partij van de Arbeid, Friedrich Ebert Stiftung, Internationale Politikanalyse, Oktober 2010
- Met Frans Becker, 'Over links of door het midden?', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 3
- Met Frans Becker, *Bridging and bonding on the left*, www.policy-network.net
- Met Frans Becker, 'Was lief schief? Wo geht's nach oben?', in: *Berliner Republik* 1/2010
- Met Frans Becker, 'Du Blues à la Soul? Expérience de la social-démocratie néerlandaise', in: *La Revue Socialiste* 39, 3/2010; ook verschenen als *Vom Blues zum Soul? Die Erfahrungen der Niederländischen Sozialdemokratie*, Projekt Linke Mitte, www.progressives-zentrum.org
- Met Frans Becker, *Politics in a fragmented society. The 2010 elections in the Netherlands*, Friedrich Ebert Stiftung, Internationale Politikanalyse, July 2010; ook geplaatst op www.policy-network.net

René Cuperus schrijft sinds de zomer een wekelijkse blog op www.social-europe.eu, een Engelstalig on line-tijdschrift, dat gelieerd is aan de London School of Economics. Het was dit tijdschrift *Social Europe Journal* dat, in samenwerking met de anti-New Labour lobbygroep Compass, alsmede Labour MP John Cruddas en Andrea Nahles van de Duitse SPD, een pan-Europees online debat organiseerde onder de titel: 'The Good Society Debate'. Deelnemers vanuit heel Europa deelden op de website hun visie op The Good Society, met als doel 'to start developing a new social democratic narrative for the twenty-first century'.

Mare Faber

- 'Op het kruispunt', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 12.

Pim Paulusma

- Met René Cuperus, 'De achilleshiel van het globalisme', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 3
- 'De strijd om de Engelse middenklasse' in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 3

Monika Sie Dhian Ho

- Met Paul de Beer, 'Om de kwaliteit van het bestaan "revisited"', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr.1/2.

- Met Paul de Beer, 'Rekenen met waarden - Pleidooi voor helderheid in het heroverwegingsdebat', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 4
- 'Het dispuut over democratie: overbruggen we de kloof?', in: *Socialisme & Democratie* 2010 nr. 7/8; ook geplaatst op http://www.wbs.nl/forum/7/reflecties_op_onze_democratie

Beschikbare publicaties van de Wiardi Beckman Stichting

Publicaties Wiardi Beckman Stichting

(per december 2010)

De publicaties zijn te bestellen via het secretariaat van de Wiardi Beckman Stichting (telefonisch: 070 – 262 9720 of per e-mail: info@wbs.nl).

Verschenen in 2010

Titel	Prijs
Onszelf blijven. H.B. Wiardi Beckman, baanbreker van de moderne sociaal-democratie	€ 20,00
De rode canon. Een geschiedenis van de Nederlandse sociaal-democratie in 32 verhalen	€ 10,00

Verschenen in 2009

Titel	Prijs
Lokale politiek als laboratorium	€ 25,00
De wereldburger bestaat niet	Via de boekhandel

Verschenen in 2008

Titel	Prijs
Om de plaats van de arbeid	€ 3,00
Het ongemak over Europa	€ 25,00

Verschenen in 2007

Titel	Prijs
Een economisch mozaïek	€ 5,00
De bedreigde rechtsstaat	€ 5,00
Ruggengraat van ongelijkheid	€ 12,50
Op zoek naar progressief Amerika. Jaarboek 2007	€ 25,00
Social democracy and education	€ 22,00
Wie betaalt de staat ?	€ 29,90
Politiek van de netwerkgeneratie (WBS Werkplaats)	€ 5,00
Verloren slag. De PvdA en de verkiezingen van november 2006	€ 20,00
En die twee jongens zijn wij!	€ 25,00

Verschenen in 2006

Titel	Prijs
Crossfire. Amerikaanse toestanden III	€ 6,00
Nieuwe energie	€ 7,50
Vier jaar Balkenende. Jaarboek 2006	€ 20,00

The EU – A Global Player ?	€ 20,00
----------------------------	---------

Verschenen in 2005

Titel	Prijs
Cultuurpolitiek. Jaarboek 2005	€ 20,00
Zonder visie geen toekomst. Zeven bijdragen over de verzorgingsstaat	€ 10,00
Kerndepartementen. Een nieuwe overheid – ook aan de top	€ 12,50
Kaaskoppen en zoete wijn. Amerikaanse toestanden dl. 2	€ 6,00
Nieuwe vormen van solidariteit	€ 10,00
Public Discourse and Welfare State Reform	€ 20,00
Leergeld. Sociaal-democratische onderwijspolitiek in een tijd van nieuwe verschillen	€ 14,00

Verschenen in 2004

Titel	Prijs
Rotterdam. Het vijftiendwintigste jaarboek voor het democratisch socialisme	€ 20,00
Amerikaanse toestanden	€ 6,00
De toekomst van het Koninkrijk	€ 17,90
Links, rechts en de vooruitgang	€ 20,00
Energieopties voor de 21 ^{ste} eeuw (zie website: www.wbs.nl)	n.v.t.

Overige publicaties

Titel	Prijs
Nederland – Suriname: de herkansing	€ 15,00
Multiple Third Ways	€ 17,70
The challenge of diversity. European social democracy facing migration, integration and multiculturalism	€ 15,00
Het Suriname-syndroom	€ 16,50

Socialisme & Democratie

Maandblad van de Wiardi Beckman Stichting voor het debat over theorie en praktijk van het democratisch socialisme. Losse nummers: €9,50 per exemplaar.

Abonnement:

Particulier Nederland: €88,50

Instelling Nederland: €158,50

Student/aio/oio of lid Jonge Socialisten: €48,50

Particulier buitenland: €143,50

Instelling buitenland: €170,00

Deelnemers aan Jong WBS: gratis

Voor het aanvragen van een abonnement, een kennismakingsnummer of een specifiek nummer kunt u contact opnemen met uitgeverij Boom te Meppel, tel.: 0522 - 237 555 of via boomtijdschriften@uitgeverijboom.nl.